

к.е.н. Грищенко Л.Л., к.е.н. Боярко І.М.
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИМОГ ЩОДО ЯКОСТІ
ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ ВИПУСКНИКІВ
ВИЩОЇ ШКОЛИ

Реалізація принципів Болонського процесу в Україні передбачає ступеневість отримання вищої освіти. Нормативно-правове забезпечення вищої освіти в Україні, на жаль, в повній мірі не розмежовує освітньо-кваліфікаційні характеристики окремих освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР) та не надає чіткого тлумачення вимог щодо якості їх підготовки, ступеня сформованості знань, умінь та навичок, що забезпечують здатність виконувати завдання та обов'язки певного рівня професійної діяльності.

Аналіз визначень, наведених у Законі України «Про вищу освіту», дозволяє зробити висновок, що принципова відмінність між ОКР «спеціаліст» і «магістр», які, на відміну від бакалавра, вказують на отримання повної вищої освіти, полягає у інноваційному характері професійних завдань та обов'язків, що має виконувати магістр. При цьому зміст інноваційного характеру залишається не розкритим.

Освітньо-професійна програма підготовки магістрів має бути орієнтована не тільки на виконання виробничих функцій за фахом, а й на науково-дослідну та науково-педагогічну діяльність. Здобуті магістром спеціальні знання та уміння, особисті здібності мають дозволяти йому самостійно генерувати нові теоретичні та практичні знання фахового спрямування, знаходити вирішення складних професійних завдань. З врахуванням цього магістерська дипломна робота може розглядатися як перший етап майбутньої активної науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності.

Інноваційний характер рекомендацій та пропозицій дипломної роботи магістрів зумовлює висунення додаткових вимог порівняно з кваліфікаційними випусними роботами ОКР «спеціаліст» щодо наявності елементів наукової новизни та апробації отриманих результатів дослідження.

Вивчення змісту методичних рекомендацій щодо підготовки магістерських дипломних робіт вказує на те, що в більшості випадків їх укладачі приймають за основу вимоги Вищої атестаційної комісії щодо написання дисертацій. На нашу думку, використання такого підходу є недоцільним з огляду на те, що дипломна робота має інше цільове спрямування.

З іншого боку, висунення обов'язкової умови щодо наявності наукових публікацій за темою дипломної роботи має супроводжуватися зобов'язанням вищих навчальних закладів створювати необхідні умови для розміщення наукових статей та тез доповідей студентів магістратури. Такі умови, зокрема, повинні передбачати оперативний графік видання збірників, узгоджений зі строками виконання та захисту дипломних робіт, та можливість розміщення матеріалів наукової роботи студентів на прийнятних умовах. Таким чином, підвищення якості підготовки дипломних робіт випускників вищої школи в умовах реалізації Болонського процесу в Україні потребує посилення вимог не тільки щодо змісту, структури, теоретичної та практичної цінності кваліфікаційних робіт, а й формування вищими навчальними закладами належних умов, що забезпечують можливість виконання студентами всіх таких вимог.